

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500—; pentru particulari Lei 400—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—. În străinătate Lei 800—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

□

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Dela „Solidaritatea” Comunicat. — Pentru băncile românești din Ardeal. — Principiul etic în combaterea crizei la noi. — Lichidarea datorilor. — Aplicarea legii conversiunii: Jurisprudențe. — *Cronica*: Glas de om năcăjit. Creanțele externe înghețate în România. Șaptezeci de ani de învățământ comercial în România. Ministerul finanțelor.

Dela „Solidaritatea”.

Comunicat.

Informațiunile cerute de noi prin circulara Nr. 406 din a. c. sunt de cea mai mare importanță. Prin urmare, cerem din nou să ni se trimită aceste informațiuni cu toată urgența posibilă.

Fără date statistice nici nu se poate închipui o activitate propriu zisă din partea asociației.

Orice neglijență intru împlinirea datoriei, pe care o au instituțiile noastre de a servi cu precizie și la timp aceste date statistice, constituie mai mult decât o mare greșală.

În altă ordine de idei, cerem să ni se aducă la cunoștință cazurile concrete de fiscalitate excesivă (cu argumente și documente în bună regulă) pentru a putea

intervenii la Ministerul de Finanțe și în această cauză, date fiind plângerile dese, cari se adresează în această privință asociației în timpul din urmă.

O altă cerere, pe care o formulăm către instituțiile noastre, este în legătură cu plata taxelor de membru. Amintim din nou tuturor celor cari sunt în restanță, că după atâția ani se cuvine să se gândească în marginea posibilităților și la îndatoririle materiale față de asociația proprie.

Sibiu, 8 Decembrie 1934.

„SOLIDARITATEA”

Asociațiune de Institute Financiare
ca însoțire.

Pentru băncile românești din Ardeal.

În ședința din 30 Noembrie a. c. a Camerei Deputaților, dl Dr. Leon Scridon, deputat de Năsăud, (Partidul Național Agrar), a ridicat chestiunea băncilor noastre, punând o serie de întrebări dlui Victor Slăvescu, ministru de finanțe.

Dl Dr. Leon Scridon este dintre acei, cari și-au spus cuvântul lor pentru salvarea instituțiilor românești de credit din Ardeal și atunci, când cei mai mulți parlamentari ardeleni ne-au părăsit din inte-

reșe de ordin electoral — interese care le-a măturat din sulele și sentimentul și judecata.

Reproducem în întregime cuvintele rostite în 30 Noembrie a. c. de dl Leon Scridon la Cameră:

Plecând dela premisa că guvernul urmărește prin legea pentru lichidarea datoriilor agricole nu numai lichidarea trecutului, ci și reînvierea creditului, am insistat asupra situațiunii băncilor românești din Ardeal, privită în lumina dispozițiunilor prin care se afectează anual pentru refacerea creditului din bugetul Statului suma de Lei 450 milioane.

Fără de a putea fi desmințit, ba mai mult fiind aprobat de întreaga Adunare a Deputaților, am arătat că băncile românești din Ardeal au contribuit în vremuri de grea cumpănă la adevărata emancipare a țaranului român, făcând să treacă din latifundiile grofilor și baronilor sute de mii de jugăre în stăpânirea țaranului român; că băncile românești din Ardeal departe de a fi întreprinderi de exploatare și cămătărie, au dăruit culturii, școlii, bisericii, așezămintelor de binefacere, multe zeci de milioane, fără ca să fi păgubit în acelaș timp, măcar cu o centimă statul, cum a fost cazul băncilor populare din Vechiul Regat, cari ajutate cu sute de milioane din bugetul Statului, prin felul cum au administrat banul public au înregistrat pagube de multe sute de milioane, trecute pur și simplu în contul Statului.

Făcând aceste constatări, am cerut dlui Ministru de Finanțe prin cuvântarea mea rostită dela această tribună, să precizeze ce anume cotă de ajutor efectiv înțelege să rezerve băncilor românești din Ardeal din suma de 450 milioane, afectată din bugetul Statului în scopul reînvierii creditului. Dl ministru de finanțe Victor Slăvescu, recunoscând temeinicia cererii mele, tot în ședința din 2 Aprilie 1934 a declarat: „Noi avem o preocupare dublă: Pe de o parte, să lichidăm trecutul, pe de altă parte să asigurăm reînvierea creditului. Acesta este scopul acestei alimentări bugetare, de a da din partea Statului o sumă forfetară bugetară care să aibă acest dublu efect: pe de o parte să ajute acoperirea de pagube ale băncilor, iar pe de altă parte să întărească moneda națională; și cu ocazia unei convenții pe care o voi încheia în luna Maiu cu Banca Națională, într'un cadru mult mai complex, voi merge și cu o oportunitate lămurită, în care voi să văd ce se face acest bani se împart între bănci. În prezent cotez o sumă din bugetul Statului, în valoare de 450 milioane, pe care Parlamentul în luna Iunie, cu 200 milioane, și pe care Statul în mod Statului în luna Iunie, cu 250 milioane, pe care Statul în luna Iunie, cu 250 milioane...”

La o altă sesiune de discuțiuni pe articole a legii, am propus la art. 61, un amendament în sensul, că

Statul să fie obligat la acoperirea pierderilor suferite de băncile românești din Ardeal pe urma conversiunii așa cum se prevedea în articolul 55 din legea conversiunii din 1932. Acest ajutor al Statului să fie legiferat prin afectarea unei cote corespunzătoare din suma de 450 milioane în favorul băncilor românești din Ardeal. Dl președinte al Consiliului a declarat, că din suma de 450 milioane afectată din bugetul Statului pentru refacerea creditului vor primi o cotă corespunzătoare și băncile românești din Ardeal.

Aceste fapte petrecute cu ocaziunea legiferării Legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane mă îndreptățesc să întreb pe dl Ministru de Finanțe:

1. *Ce anume considerațiuni au determinat pe dl Ministru de Finanțe să nu aducă în discuția Adunării Deputaților proiectul de convențiune ce urma să fie încheiată cu Banca Națională pentru repartizarea sumei de 450 milioane — deși în ședința din 2 Aprilie 1934 făcuse promisiunea, că va supune deliberării și aprobării Parlamentului această convențiune?*

2. *S'a încheiat sau nu această convențiune și ce sume au fost până în prezent plătite din partea Statului Băncii Naționale pentru acoperirea cotei de 450 milioane afectată din bugetul Statului pentru reînvierea creditului și dacă Ministerul de Finanțe a impus sau nu Băncii Naționale obligațiunea de a ajutara cu o cotă corespunzătoare și băncile românești din Ardeal din sumele primite din partea Statului în baza art. 61, din legea din 7 Aprilie 1934?*

3. *Dacă și ce anume sprijin efectiv înțelege dl Ministru de Finanțe să acorde băncilor românești din Ardeal, așa cum făcuse promisiunea solemnă în ședința Camerei din 2 Aprilie 1934?*

De răspunsul ce-l voi primi, depinde transformarea acestei comunicări într'o interpelare.

Principiul etic în combaterea epizei la noi.

Necesitatea măsurii de a face economii cât mai cuprinsătoare în bugetele publice și în cheltuelile particulare, este îndeobște cunoscută. Toate organizațiunile de stat și instituțiunile economice private, s'au supus consemnului general al vremii, de a se adapta financiarmente unor timpuri cari ies din normal, pentru a putea face onorabil față împrejurărilor.

Mai constrâns decât oricine la economii, a fost statul, ale cărui încasări cu toate eforturile cari se pun, scad mereu și se reduc întocmai ca bulgărul de

ghiață expus acțiunii soarelui. În această tragică realitate, nu numai că s'au redus cheltuielile dela toate capitolele, ci s'au căutat și alte căi pentru preîntâmpinarea situației. Intre aceste căi, acelea pe cari s'a bătut monedă în ultimul timp, au fost: verificarea numirilor și înaintărilor ilegale în funcțiunile publice și combaterea cumulului.

La dreptul vorbind, s'ar părea că după ce intensificarea încasărilor prin mărirea proporțională a diferitelor cote fiscale a dat greș, după ce reducerea salariilor de trei ori consecutiv pentru unele categorii de funcționari, n'a avut influența scontată în ce privește echilibrarea bugetului statului, nici o măsură nu era mai justificată în ordinea economiilor, decât scoaterea din slujbă a celor nechemați și nici o lege nu era mai binevenită în mizeria de astăzi care a cuprins cercurile tot mai largi ale cetățenilor, decât frânarea posibilității ca unli dintre angajații publici să încaseze lefuri princiare, iar alții să trăiască în mizerie. Căci situația era într'adevăr aceasta: există grade funcționărești în ierarhia statului legate de diferite venituri paralele așa de număroase, încât totalul lor nu mai este compatibil cu ceea ce încasează un mic funcționar sau chiar unul mai mare, însă ale cărui venituri sunt sau da mică proporție, sau n'are posibilitatea de a stoarce remunerații pe calea cumulului.

Dar dacă aceste măsuri erau așa de necesare, se înțelege dela sine, că la aplicarea lor, trebuia să troneze cea mai rigidă dreptate. Numai astfel își aveau rostul, încercările de a face economii pe calea revizuirilor și a frânării cumulului, dacă legile redactate în acest scop, ar fi fost caracterizate de o precizie impecabilă și de un scrupul dus până la abstract. În plus din toată redactarea acestora trebuia să respire un cadru de nepărtinire și un suflu de desinteres, elemente în fața cărora orice nedumerire să înceteze și orice bănuială să fie cu desăvârșire exclusă. Teoria aceasta care trebuia să caracterizeze legile menționate, nu constituie o noutate căci s'a spus de atâtea ori, că sărăcia nu e deprimată prin ea însăși, ci numai dacă e provocată prin nedreptate. Dl Musy fostul președinte al confederațiunii elvețiene, în conferințele sale economice-financiare ținute la București a arătat că criza nu poate fi învinsă decât printr'un stoicism general, care să caracterizeze pe toți cetățenii fără deosebire de stare și treaptă socială. Mai mult, el a afirmat că cetățeanul conștient de puterile și îndatoririle sale, este dator să contribuie la selecționarea oamenilor de conducere, sprijinind pe omul de stat care se ridică peste interesele electorale și caută să-și servească țara. Evident, servirea țării se referia la totalitatea măsurilor de sacrificiu impuse de conducători la toți cetățenii și incluziv lor,

pentru a ajunge cât mai repede la o situație economică normală. Cu alte cuvinte se impune o cale de urmat bazată pe etică, în care interesul propriu e tot așa de ușor sacrificat, cum se sacrifică și interesele străine. Intre interesele proprii și cele străine, în combaterea crizei, trebuia adăvă să fie o complectă uniformitate, dacă nu chiar cele din urmă să premergă celor dintâi.

Dacă acestea sunt condițiunile generale și exclusive care trebuiesc să caracterizeze stăruințele tuturor în combaterea crizei, era cu atât mai necesar ca ele să fie cuprinse în legunile de care ne ocupăm, cu cât nimic nu permite să se mai turbere astăzi atmosfera și așa destul de înărcată de nemulțumiri, căci e suficientă o singură bănuială, ca alarma și patima politică să-și arate colții distrugători și să macine orice urmă de încredere reciprocă între conducători și cetățeni. Măsuri perfect radicale, n'au putut fi luate la noi niciodată și în nici o prvință. Aveam acum o singură ocaziune să dovedim că josnicia zilnică de totdeauna la noi, a fost disprețuită și că o mână de oameni care s'a ridicat mai presus de interesele personale, întrebunțază toate mijloacele posibile pentru a evita un dezastru financiar pe șama unei țări care merită o soartă incomparabil mai bună.

Ori în loc de toate acestea, aplicarea regulilor de verificarea numirilor și avansărilor a dat naștere la complicațiuni și malversațiuni adânc simțite în toate rândurile slujbașilor. Faptul că revizuirea de care ne ocupăm n'a putut fi aplicată în litera nudă a decretului, a lăsat o seamă de porțițe la discreția oamenilor chemați și nechemați, iar din aceasta a rezultat alătea inconveniente, încât măsura a devenit inoperantă. Chiar dacă n'a devenit inoperantă, aplicarea ei nu duce nici măcar aproximativ la rezultatele scontate. Căci trebuie să ne dăm seama, că e un non-sens să se reducă cu 100—500 Lei leafa și așa destul de ciopârțită a unui slujbaș și în schimb, să se înființeze servicii și birouri cari îngreuiază permanent și incomparabil mai greu, situația financiară a statului. Este necesar ca înainte de orice revizuire care să privească situația slujbașilor, să se reformeze într'un spirit potrivit vremilor actuale, întreaga structură a statului românesc, atât din punct de vedere material, cât și spiritual. Numai după ce structura statului românesc ar fi fost transformată cu desăvârșire în cadrul nevoilor curente, numai atunci și ca un accesoriu indisolubil legat de acest eveniment, se putea pune pe cale echitabilă în studiu, problema funcționărească din toate punctele de vedere.

Așa stând lucrurile, era la mijloc un principiu de directive sacre, cari impuneau o linie aspră de conduită, din care nu trebuia exclus nici un sacrificiu. Luxul material și chiar spiritual, nu e compatibil cu un buget petecit și cu o situație financiară care pre-

tinde în fiecare moment, comprimări sălbatice pentru ca la un moment dat, să intervină deruta generală, deoarece s'au deschis toate rănilor simultan. În afară de directiva această logică, ținută pe o linie principială de economii sângeroase, aduce cu sine sfințenia părții etice a legii care în democrație trebuie să nu numai avută în primul rând în vedere ci constituie însași rațiunea de a fi, a acestei democrații.

Ce însemnează etica unei legi am spus-o noi mai sus și credem că nu e nevoie să mai insistăm. Menționăm doar atât, că ea trebuia să impună în cazul de față sacrificii pe toată linia, dela cari nimeni să nu se fi putut eschiva. Ba mai mult, etica legii în cazul de față, trebuia să cuprindă chiar înăsprirea cu privire la autori, pentruca aceștia să dea dovada că atunci când suferința generală este așa de întinsă, nimeni nu-și permite să-și rădă în pumni pe seama altuia. Se vede însă că la noi sâmburele etic al legiferării are atâtă importanță ca și morala la pușcăriași. De aceea nu este de mirare că în loc să se ajungă la scop, rezultatele sunt dacă nu contrare, apoi confuze cu desăvârșire.

Mai lipsită de principiul etic decât legea pentru revizuirea numirilor și avansărilor, a fost însă aceea care întentează să frâneze cumulul. Aici s'a făcut întâi spărtura generală: nu privește funcțiunile electivă. Cum să se opriască omul politic el însuși pe sine dela cumul! Și doar cumulul în toată plaga lui, aici se găsea. Pe urmă deși se plecaseră la lucru dela un principiu sănătos: un om, o funcțiune, un salariu, s'a ajuns în cele din urmă la promovarea cumulului mai groaznic decât era el înainte la cei suspuși și la o completă bătaie de joc pentru categoriile slujbașilor mărunți, al căror cumul chiar la lefuri triple, nu ajunge decât la un trai modest, dacă nu chiar insuficient. Iar că etica a fost dată la o parte din această lege, o dovedește și faptul, că ea a trecut prin atâtea chinuri și transformări, până a fost complet redactată.

În felul în care e conceput acest proiect de interzicere a cumulului, crează o droaie de excepțiuni nejustificate. Ele nu vizează adecă pe militari, magistrați, profesori universitari, academicieni, etc. Dispozițiunea este curioasă numai din punct de vedere logic, căci eticește nu se mai pune problema, deoarece excepțiunile înglobează categoriile de slujbași cari au situațiuni materiale incomparabil mai bune, tocmai pentrucă unele din ele zice-se, nu pot avea decât o singură remunerație. Așa sunt de exemplu militarii cărora nu numai că nu li s'a aplicat ultima curbă de sacrificiu pentru motivul că nu au alte venituri decât dintr'o leafă, dar mai primesc și primă de echipare, nu plătesc anumite impozite, etc. etc., încât am ajuns la situația că ofițerii au aproape aceleași lefuri ca și în 1930. Acum însă decretul relativ la prohibire in-

versează situația: militarii pot avea două lefuri. Atunci cum s'a spus odată că ei au numai una? Situația pare mai paradoxală cu cât o adâncim în analiză. Căci din moment ce un ofițer este de exemplu profesor, el nu mai poate lucra la front și viceversa, atunci cum mai e nevoie de excepțiunea respectivă în legea cumulului? Aceleași întrebări se pun și în chestiunea magistraților cari au fost scutiți de ultima curbă de sacrificiu, tot pentrucă au numai un singur venit. Într'un an s'a inversat deci situația: cei cari preluau că au o singură remunerație, prin proiectul contra cumulului reiese că au două. Și se permite a se continua mai departe paradoxul.

Poate că mai justificați la cumul, decât alte categorii, ar fi profesorii universitari cari muncesc pentru cariera lor într'un mod incomparabil. Pe urmă să nu uităm că datorită cercetărilor lor se produc într'adevăr descoperiri și invențiuni cari crează mari ușurințe în viața oamenilor. Un oarecare cumul ar fi deci relativ justificat. Dar și acest cumul trebuie să fie rațional. Nu poate nimeni justifica la noi în țară actualmente o activitate care să fie compatibilă cu remunerația de 80.000 Lei lunar, cum au arătat ziarele nu de mult, în sarcina unui profesor universitar. Asemenea cumuluri sunt direct jignitoare pentru marea masă a slujbașilor mărunți cari încasează cca 2000— Lei lunar.

Este evident deci, că cele două legi de cari ne-am ocupat, nu întrunesc elementele necesare spre a combate greutățile crizei, căci nu aduc nici o ușurare din punct de vedere financiar. De aceea ele se adaugă la atâtea măsuri neeficace și dinainte condamnate. Reiese clar că a lupta contra crizei ocolind etica, este imposibil. Oricât de abstractă ar fi această noțiune, ea se impune imperios în domeniul vieții concrete. La noi însă se pare că adevărul acesta nu se poate înțelege ușor. Un obicei înrăit, moștenit dela fanarioși, ne face să lucrăm mereu alături cu adevărurile impecabile și necontestate. Să lepădăm odată această apucătură, pentrucă a sosit momentul să ne convingem că dreptatea trebuie să fie dreplate pentru toți, nu numai pentru căței. Etica trebuie să-și facă deci loc în toată viața statului nostru în mod complet, deoarece altfel rezultate nu se pot recolta.

Ing. GH. BRÂNDUȘ.

Lichidarea datoriei.

— Date statistice interesante. —

Direcția statisticei judiciare (din Ministerul justiției) de sub conducerea d-lui prof. Eugen Decuseară, a întocmit o interesantă statistică asupra situației celor cari au refuzat lichidarea creanțelor lor. Din raportul respectiv extragem următoarele:

Precum se știe, art. 40 din legea pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 impune creditorilor care n'ar accepta modul de lichidarea creanțelor lor prevăzut de legi, ca în termen de 40 de zile dela promulgarea legii să facă o declarație în acest sens la tribunalul domiciliului debitorului, iar când acesta n'are domiciliu cunoscut sau domiciliază în străinătate, la trib. Ilfov.

Iată ce rezultă din statisticile impuse.

1. Numărul creditorilor și debitorilor: Numai 11.780 de creditori, din cei 1.827.294 câți a fost stabiliți în ancheta dela 20 August 1932 și dela 1 Martie 1933, așa dar, numai 0,60% din totalul lor, au refuzat asanarea datoriilor debitorilor respectivi, preferând să suporte consecințele art. 43 din aceeași lege (prin care se acordă un moratoriu de 10 ani debitorilor cu plata unei dobânzi de 1%).

Numărul debitorilor cărora li s'au refuzat asanarea, se cifrează la 111.441. Față de cei 3.510.286 stabiliți prin anchetele sus menționate, ei reprezintă 3,15%.

Dintre acești debitori 95.092 (85,60 la sută) sunt agricoli și 16.349 (14,40 la sută) sunt urbani.

Iar față cu totalitatea debitorilor respectivi, cei agricoli reprezintă 3,15 la sută, pe când cei urbani reprezintă 3,31 la sută.

Dacă repartizăm debitorii agricoli și urbani cărora li s'au refuzat asanarea datoriilor lor de creditori, pe provincii, avem: 9.222 (8,22%) din vechiul regat, 66.180 (58,30%) din Transilvania, 35.755 (32,02%) din Bucovina și 284 (0,48%) din Basarabia.

Așa dar, în Transilvania, Banat, Crișana, Maramureș și Bucovina, găsim pe cei mai mulți debitori cărora li s'au refuzat asanarea datoriilor.

Dacă facem acum o comparație între debitorii cărora li s'au refuzat beneficiul asanării datoriilor lor de creditorii respectivi față de debitorii beneficiari pe provincii, descoperim că au reacționat mai vigoșos contra legii asanării din 1934, creditorii din Bucovina, Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș.*)

2. Capitalul inițial, împrumutat de cei 11.780 creditori la cei 111.441 debitori agricoli și urbani, cărora li s'au refuzat asanarea creanțelor lor, se cifrează la suma de Lei 2 miliarde 697.136.825. Față însă de totalul datoriilor supuse asanării, de Lei 79 miliarde, acesta nu reprezintă decât 3,40%, deci de abia o infimă parte, ce nu poate periclita câtuși de puțin asanarea mării majorității a debitorilor urbani și agricoli.

După natura lui, acest capital împrumutat, având în vedere garanția de plată, e format astfel:

961.780.660 (35,66%) ipotecar;
267.585.598 (9,18%) privilegiat;
1.487.770.567 (55,16%) cambial.

Cele mai multe datorii chirografare, se găsesc în Transilvania, 60,52%, în Bucovina 80,27% și în Basarabia 56,23%, iar cele mai multe datorii ipotecare în Vechiul Regat 64,85% și în Basarabia 40,95%.

3. Dobânzile achitate și dobânzile datorate. Deși asupra acestor chestiuni mulți creditori au evitat să răspundă sau au răspuns cu relicențe, până la verificarea lor de instanțele judecătorești trebuie să le luăm sub beneficiu de inventar.

Examineate în aceste rezerve constatăm că asupra capitalului împrumutat debitorilor cărora li se refuză asanarea în sumă de 2.697.136.825 Lei s'au plătit dobânzi în valoare de Lei 1.512.057.096 și mai rămân de achitat dobânzi în valoare de Lei 1.619.281.714.

Așa dar, dobânzile achitate reprezintă 56% din capitalul împrumutat, iar dobânzile restante 60% din acest capital.

Dacă adunăm totalul dobânzilor achitate cu cele restante, stabilim că însumează un total ce depășește cu 434.201.935 capitalul inițial împrumutat, iar prisosul reprezintă 12,50% din capitalul împrumutat.

Or, cum majoritatea acestor datorii s'au contractat în o perioadă de devalorizare a Leului, plata lor într'o perioadă de revalorizare a Leului este oneroasă, cu atât mai mult cu cât majoritatea capitalului s'a recuperat prin dobânzile destul de urcate, achitate în parte de debitorii agricoli și urbani. Și acest fapt învederează cât de îndreptățită a fost opera legiuitorului din 1934 de a reduce creanțele debitorilor agricoli și urbani.

Acest număr mic de creditori cari au refuzat asanarea datoriilor debitorilor lor agricoli și urbani, nu periclitează deci într'u nimic opera de asanare și lichidare a datoriilor pentru marea majoritate a debitorilor, astfel cum a prevăzut-o legiuitorul prin legea pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934.

Aplicarea legii conversiunii. Jurisprudențe:

TRIBUNALUL ILFOV S. NOTARIAT.

24 Septembrie 1934.

DEBITOR URBAN. — Calitatea de cetățean român. — Inscrierea în listele electorale. — Dacă este o dovadă. (Art. 30 legea de lichidare a datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934).

LIVRETUL DE ARMATĂ. — Nu poate constitui o dovadă de cetățenie. (Art. 30 legea de lichidare a datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934).

*) Majoritatea creditorilor cari au refuzat conversiunea sunt băncile minoritare cu capital internațional! N. Red.

a) *Certificatul că debitorul figurează în listele electorale nu constituie o dovadă de cetățenie, întrucât înscrierea în listele electorale nu este definitivă, ea făcându-se de către un funcționar și rătăcindu-se ori de câte ori s'ar produce dovada că s'a făcut din eroare.*

b) *Deasemenea nici liuretul de armată nu poate constitui dovada cetățeniei, deoarece serviciul militar se prestează de orice supus român sau de aceia cari, optând pentru cetățenia română, vor să facă între timp armata spre a obține dispensă de stagi.*

Înainte de a se da curs vânzării, dl avocat Vicol, pentru debitor, arată că a făcut cerere pentru desființarea măsurilor de executare în camera de Consiliu potrivit art. 68 din legea asanării și cu acel prilej a dovedit cu certificatul Primăriei Sectorului II Negru că clientul său este cetățean român, iar cu liuretul de armată, că a făcut și serviciul militar în țară. Creditorul însă a adus un certificat că debitorul este supus Italian și față de această împrejurare a cerut amânarea pentru a dovedi cu alte acte că nu este cetățean român și să ceară Ministerului de Interne anularea deciziei pe baza căreia s'a dat certificatul produs de creditor. Tribunalul a amânat judecarea cererei de conversiune la 24 Octombrie a. c., astfel că astăzi nu se poate proceda la vânzare. Cere amânarea urmând ca la termenul fixat în conversiune să dovedească că este cetățean român și deci beneficiază de legea în vigoare.

Dl avocat Lupu pentru creditoare se opune la amânare susținând că debitorul trebuia să aducă astăzi toate actele de care se servește întrucât a fost avertizat de termenul vânzării prin procedura îndeplinită cu multe luni înainte. Că incidentul fiind ridicat de debitor, urmează a se hotărî azi, dacă este fundat sau nu, și numai în prima ipoteză să se amâne vânzarea, căci altminteri ori care debitor ar putea zădărnici vânzările imobiliare prin licitații a căror procedură este de ordine publică, făcând afirmație că beneficiază de legea conversiunii și solicitând termene ulterioare pentru administrarea dovezilor. Legea asanării însă, stabilește că debitorul cu prilejul executării va face probă că îndeplinește condițiile ei și nu ulterior.

Luându-se apoi un interogatoriu ale cărui răspunsuri s'au consemnat aparte semnat de debitorul Luigi Broggi, acesta la întrebarea dlui președinte dacă tatăl său a fost cetățean român a răspuns „nu știu” „cred că da” că nu știe unde sunt născuți părinții săi, că el este născut la Sofia unde tatăl său a lucrat în acel moment și că a făcut armata în țară.

În urma acestora acordându-se cuvântul în continuare dl avocat Lupu susține că potrivit legii de naturalizare din 1924, cetățenia română nu poate fi do-

bândită decât în cazurile prevăzute de sus zisa lege. Din răspunsul la interogatoriu al debitorului coroborat cu certificatul produs de creditor rezultă că debitorul Luigi Broggi s'a născut la Sofia în anul 1899 și nu știe unde sunt născuți părinții săi, că potrivit legii de naturalizare cineva poate fi cetățean român, fie născându-se în țară, fie născându-se din părinți români, fie prin căsătorie în cazul unei străine măritate cu un român și în fine prin naturalizare după procedura prevăzută în legea din 1924. Că Luigi Broggi nu a făcut nici una din sus zisele dovezi, iar faptul că soția sa este născută din părinți români nu poate schimba soluția, întrucât conform legii prin căsătorie cu un străin a devenit și ea străină, cere respingerea incidentului și a se da curs licitației, d-sa declarând că stăruie în vânzare.

Dl avocat Vicol răspunde că legea îi dă dreptul ca în orice stadiu al pricinii să invoace legea conversiunii și dacă este nevoie de termen, Tribunalul poate să-i acorde termen. Că d-sa cere azi termen pentru a dovedi că certificatul conține o inexactitate. Va dăruia decizia cu care s'a dat autorizația de a sta în țară și va aduce dovada că părinții săi au trăit în țară ca români nefiind înscrși nicăeri ca străini.

TRIBUNALUL: Având în vedere că pe baza legii de lichidarea datoriilor din 7 Aprilie 1934, debitorul Luigi Broggi a cerut cu petiția înreg. la Nr. 71.488 să se constate că întrunește condițiile pentru a beneficia de dispozițiunile legii și să se desființeze urmărirea.

Având în vedere că pentru discutarea acestei cereri s'a fixat termenul de 22 Septembrie 1934, când debitorul a produs un certificat eliberat de controlul străinilor din Prefectura Poliției Municipiului București din care rezultă că debitorul este supus italian și posedă autorizația de ședere în țară.

Având în vedere că față cu acest certificat debitorul a cerut amânarea pentru a aduce alte acte cu care să dovedească că părinții săi au trăit în țară ca români, că nu au fost înscrși nicăeri ca străini cum și pentru a obține anularea deciziei Ministerului de Interne și Tribunalul apreciind asupra acestei cereri a încuviințat-o amânând cercetarea cererei de conversiune la 24 Octombrie 1934.

Având în vedere că astăzi fiind termenul fixat pentru vânzarea cu licitație publică a imobilului, debitorul arătând situația în care se găsește a cerut să nu se facă vânzarea până nu se va judeca cererea de conversiune susținând că în tot cazul Tribunalul poate să-i acorde termen față cu actele dela dosar, din care se vede că clientul său a făcut armata în țară și este înscrș în listele electorale, deci prezumția este că el e român.

Având în vedere însă că pentru ca un debitor să beneficieze de legea lichidării datoriei trebuie în primul rând să fie fără nici o discuție cetățean român.

Având în vedere că în speță din actele produse de debitor, răspunsul său interogatoriu și discuția urmată rezultă că Luigi este născut în țară străină deci nu este cetățean „jus soli” că deasemenea nu știe unde sunt nașcuți părinții săi, pentru ca această cetățenie să o aibă prin faptul că părinții săi au fost cetățeni români.

Că faptul că azi se produce un certificat că debitorul figurează în listele electorale nu poate avea concludență, întrucât înscrierea în listele electorale nu este definitivă, ea făcându-se de către un funcționar și se radiază ori de câte ori se produce vreo dovadă contrarie că s'a făcut din eroare.

Că deasemenea nici livretul de armată nu poate constitui dovada cetățeniei, întrucât serviciul militar se prestează de orice supus român sau de acei care optează pentru cetățenia română și voesc între timp să facă armata pentru a obține dispensă.

Având în vedere că pe de altă parte după disp. art. 7 din Constituție numai naturalizarea aseamănă pe străin cu românul și că o lege specială va determina condițiile și procedura prin care străinii dobândesc naturalizarea.

Că legea naturalizării din 1924, neprevăzând pentru dobândirea cetățeniei altă procedură decât cea indicată în cuprinsul ei și având în vedere că fiind vorba de dispoziții de drept public ele sunt de ordine publică și deci de strictă interpretare; în consecință ar însemna a se adăuga două noi posibilități de căpătarea încetățenirii ne prevăzute în lege dacă s'ar admite că prin facerea serviciului militar sau prin înscrierea în listele electorale un străin capătă cetățenia română ceea ce este inadmisibil.

Considerând că în ceea ce privește prezumția ce s'ar putea degaja din actele produse aceasta nu poate fi gravă și concordantă cum cere art. 1203 din c. c. întrucât pe lângă numele străin pe care îl poartă debitorul, acesta este născut în țară străină și la întrebarea pusă de tribunal, debitorul a afirmat că nu știe de unde erau de origine părinții săi, ceea ce determină convingerea că debitorul Luigi Broggi nu este cetățean român prin faptul că s'ar fi născut din părinți cetățeni români.

Că legea asanării prin art. 30 prevede ca primă condiție pentru aplicarea beneficiului ei ca debitorul să fie cetățean român și nu aflător într-o categorie intermediară, cum poate fi în fapt aceia în cari se

găsesc supușii români sau cei cari lepădându-se de supușenia străină n'au dobândit încă cetățenia română, aflându-se de exemplu în scurgerea stagiului.

Că în orice caz debitorul Luigi Broggi opunându-se pe cale de incident la executare, trebuie să fie diligent și cu acest prilej să producă toate actele din care să rezulte indubitabil calitatea sa de cetățean român, deoarece legea asanării prevede că de către instanțele de vânzare are a se pronunța dacă debitorul îndeplinește condițiile legii.

Că debitorul Luigi Broggi nu a putut face astăzi dovada că este cetățean român sau că a cerut și obținut naturalizarea și ca atare urmează ca vânzarea să aibă loc.

Că în ce privește pe debitoarea Arehira Broggi deși româncă prin naștere cum se probează cu extractul de căsătorie, ea fiind măritată însă cu un străin potrivit art. 37 din legea naturalizării din 1924 ea a pierdut cetățenia română.

Pentru aceste motive.

Respinge incidentul și,

În vederea că debitorul a declarat că nu mai are nici o obiecțiune de făcut, iar creditorul a declarat că stăruie în vânzare, s'a dat curs licitației începându-se strigările.

Notă. Acest jurnal rezolvă în sensul vederilor din comentarul nostru două probleme. Anume că debitorul care invoacă beneficiile conversiunii trebuie să fie cetățean român și nu este suficient să fi optat pentru cetățenia română și să fie în curs procedura de naturalizare. A doua problemă rezolvată este că cererea de desființare a execuției pe baza art. 68 din legea lichidării, respective opunerea beneficiilor de conversiune pe cale de excepție (contestafie) în procedura de urmărire n'are de efect amânarea respective suspendarea licitației. Pentru a putea suspenda licitația debitorul este obligat întâi să dovedească aptitudinea la beneficiile conversiunii. Aceasta soluțiune la noi în Ardeal și Banat este cu atât mai întemeiată, cu cât sub regimul legii noastre execuționle numai contestația înaintată în termen de 8 zile are de efect a suspenda licitația, respective acțiunea de sistare a execuției înaintată pe baza art. 30 din legea exec. în termen de 3 zile dela comunicarea actului de executare.

M. V.

CRONICA

Glas de om năcăjit Spicuim din scrisoarea unui Român năcăjit din America, deponent al uneia din băncile noastre, următoarele constatări cât se poate de juste în ce privește efectele nedrepte ale legii conversiunii datoriilor. Iată ce scrie:

Ceeace ne-ați scris, că ni s'a luat din banii noștri depuși la Dv., pentru ca să se plătească datoriile la oamenii fuduli și mândrii, tare ne-a întristat. Căci noi știm, că unii au luat bani din bancă numai ca să se îmbrace ca pe la Săliștel!

Dar dacă au luat bani împrumut dela bancă de ce nu și-au cumpărat pământ, nu crătințe și papuci și șoșoni?

Apoi continuă:

Și băncile au vină! Când un om a cerut bani împrumut, să-l fi întreat, să-l fi cercetat: „Măi omule pentruce vrei să iai împrumut: ți-a ars casa, ți-a căzut vita în jug, ori vrei să-ți cumperi pământ? Atunci să-i fi dat bani din bancă. Nu, Dv. le-ați dat bani de s'au mândrit cu ei, de s'au încălțat și îmbrăcat frumos!

Și acum să le plătim noi datoria, cari am muncit aproape o viață întreagă, ca să avem pe când vom fi bătrâni!

Este o mare nedreptate aceasta și un păcat strigător la cer!

Cine ar putea afirma că acest om năcăjit nu are dreptate?

Șaptezeci de ani de învățământ comercial în România. Zilele trecute s'au împlinit 70 de ani dela deschiderea primelor școale comerciale la noi în țară și anume la 1864 la București și Galați.

La început aceste școale erau școale primare, apoi s'au întemeiat Școale comerciale elementare și superioare, urmând în România mare Academii de comerț cu grad universitar.

Una din cele mai vechi școale comerciale superioare din țară este Școala comercială superioară din Brașov, întemeiată la 1869 de harnicii Români brașoveni.

Creanțele externe înghețate în Româna.

După evaluări particulare totalul creanțelor externe înghețate în țara noastră se urcă la circa 4¹/₂ miliarde Lei și anume au astfel de creanțe în cifre aproximative: Cehoslovacia Lei 600 mil.; Anglia Lei 300 mil.; Italia Lei 800 mil.; Olanda Lei 600 mil.; Elveția Lei 250 mil.; și Franța Lei 2 miliarde.

Ministerul finanțelor plătește patruzeci și opt milioane lei pentru acoperirea pierderilor de conversiune suferite de Eforia Spitalelor Civile și Creditul Funciar Rural.

Prin Inalt Decret Regal s'a deschis un credit suplimentar de 100,527.536 lei din care 41,928.949 Lei se vor plăti dobânzi, comisioane după împrumutul din Elveția, 27,914.753 Lei pentru plățirea unei părți din datoria Eforiei Spitalelor Civile către Banca Națională. În afară de aceasta 20,680.993 Lei va plăti ministerul finanțelor Creditului Funciar Rural pentru acoperirea pierderilor suferite prin conversiune. Pentru continuarea lucrărilor dela Palatul Regal se vor întrebuița 10 milioane Lei.

Imprimare, Registre, Rechizite, etc.

Procurăți numai dela

Tipografia - Librăria - Compactoria

„Dacia Traiană“, Sibiu

Piața Unirii Nr. 7.

Telefon Nr. 168.